

BEYNƏLXALQ XRONOSTRATİQRAFİK ŞKALA

www.stratigraphy.org

Beynəlxalq Stratiqrafiya Komissiyası

v **2024**/12

Neo-

proterozov

Mezo-

proterozov

Paleoproterozoy

Neoarxey

Mezoarxev

Paleoarxey

Eoarxev

Hade

Proterozoy

Ediakar

Kriogen

Toni

Sten

Ektaz

Stater

Orozir

Rias

Sider

Qlobal Standard Stratigrafik Yaşlar (Global Standard Stratigraphic Ages - GSSA) tərəfindən əvvəl təyin edilmiş Arxey və Proterozoy eraları daxil olmaqla, Stratotip Kəsilişlərin Qlobal Sərhədləri və Nöqtələri (Global Boundary Stratotype Section and Points – GSSP) tərəfindən təyin edilən bütün geoxronoloji vahidlərinin alt sərhədləri daimi dəqiqləşdirilir. Təsdiq edilmiş Yarımşöbələr / Yarımepoxálar Ü/G (Üst/Gec), O (Orta) və A/E (Alt/Erkən) olaraq qısaldılmışdır. Kursiv şriftlər qeyri-rəsmi vahidləri və adsız vahidlər üçün istifadə olunan müvəqqəti əvəzediciləri işarələyir.

Sərhədlərin geoxronoloji yaşları daimi dəqiqləşdirilir və Fanerozoy ilə Ediakaranın bölgü vahidlərini təsdiq etmir, bunu yalnız GSSP edə bilər. Fanerozoyda GSSP tərəfindən təsdiqlənməyən və ya

Yaş dəyərlərinin əksəriyyəti "A Geologic Time Scale 2020"-dən (Gradstein et al., 2020) götürülüb. lakin bəzi yaş vahidləri münasib altkomissiyaların (Timescale Calibration subcommission, ICS subcommissions) tövsiyəsi ilə fərqlənir. Bu yaş vahidləri BSK (ICS) heyəti tərəfindən cari

Əvvəlki versiyalar və təsdiqlənmiş GSSP-lər haqqında ətraflı məlumat

Şkalanın rəngləri Ümumdünya Geoloji Xəritə Komissiyasının (Commission for the Geological Map of the World (www.ccgm.org))

Şkalanı tərtib edənlər: K.M. Cohen, D.A.T. Harper, P.L. Gibbard, N. Car

http://www.stratigraphy.org saytında mövcuddur. Şkalanın keçidi aşağıda göstərilib.

hesablanmış geoxronoloji dəyərləri olmayan sərhədlər üçün təxmini ədəd (~) göstərilir.

Yaşı (mln. il)

~ 720

1000

1200

1400

1600

1800

2300

2800

3200

3600

³ 4031 ± 3

	m/E	Sistem Fra	O. D.			
\$00°	15 14 14 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15 15	Sister Constitution of the	Şöbə / Epoxa	Mərtəbə / Əsr	GSSP	Yaşı (mln. il)
		)ördüncü dövr	Holosen OAVE	Nortqrip Qrenlandiya Üst Çiba Kalabriya	A A AM	indiki dövr 0.0042 0.0082 0.0117 0.129 0.774 1.80
		Neogen	Pliosen Ü/G	Cela Pyaçens Zankl	AAA	2.58 3.600
			0/g — Miosen °	Messin Torton	A A	5.333 7.246 11.63
	ozoy			Serraval Lanqiy	N N	13.82
	Kaynozoy		A/E	Burdiqal Akvitan	4	20.45 23.04
		Paleogen	Oliqosen	Hat Ryupel	N N	27.30 33.9
			Eosen	Priabon Barton	4	37.71 41.03
Fanerozoy				Lyutet	V	48.07
Fane			Paleosen	Tanet Zeland	VV	56.00 59.24 61.66
				Danimarka Maastrixt	1	66.00
	Mezozoy	Təbaşir	Üst	Kampan	\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	72.2 ±0.2
				Santon Konyak	N N	83.6 ±0.2 85.7 ±0.2 89.8 ±0.3
				Turon Senoman	4	93.9 ±0.2
				Alb	4	100.5 ±0.1
			Alt	Apt		113.2 ±0.3 121.4 ±0.6
				Barrem Hoteriv	X X	125.77
				Valanjin		132.6 ±0.6 137.05 ±0.2
				Berrias		143.1±0.6

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Geologiya və Geofizika İnsitutunda tərcümə edilmişdir.

Paleozov Fanerozoy Aezozov Fanerozov Fanerozov		Yura Sisker		öbə / Epoxa Üst Orta	Mertebe / Əsr Titon Kimeric Oksford Kellovey Bat Bayos	GSSP	Yaşı (mln. il) 143.1±0.6 149.2 ±0.7 154.8 ±0.8
Fanerozoy	0209	Yura			Kimeric Oksford Kellovey Bat	3	149.2 ±0.7
Fanerozoy	020)	Yura			Oksford Kellovey Bat	3	
Fanerozoy	020)	Yura		Orta	Kellovey Bat		134.0 ±0.0
Fanerozoy	020)	Yura		Orta	Bat		
Fanerozoy	0209	Yura		Orta		1	161.5 ±1.0 165.3 ±1.1
Fanerozoy	0209	Yur				3	168.2 ±1.2
Fanerozoy	0209				Aalen	<	170.9 ±0.8
Fanerozoy	2503				Toar	4	174.7 ±0.8 184.2 ±0.3
Fanerozoy	207		Alt	Plinsbax	4	192.9 ±0.3	
Fanerozoy	1				Sinemyur	4	
Fanerozoy					Hettanq	3	199.5 ±0.3 201.4 ±0.2
Fanerozoy	7				Ret		
	2		Üst	Noriy		~ 205.7	
		3S					~ 227.3
		Trias		Karniy	<	~ 237	
				0 1	Ladin	4	~ 237 241.464 ±0.28
			Orta		Aniziy		
				Alt	Olenek		246.7 249.9
				, tit	Ind Çanqsin	3	251.902 ±0.02
		Perm	Lepinq		Vuçiapinq	<	254.14 ±0.07
Paleozov			Qvadelupa		Kapitan	<	259.51 ±0.21
Paleozov					Vord	<u> </u>	264.28 ±0.16
Paleozoy					Road	<u> </u>	266.9 ±0.4
Paleozov					Kunqur		274.4 ±0.4
Paleozov			Cisural		Artin	4	283.3 ±0.4 290.1 ±0.26
Paleozo	>				Sakmar	3	290.1 ±0.20 293.52 ±0.17
Palec	1				Assel	4	293.52 ±0.17 298.9 ±0.15
Pa	2	Karbon (Daş kömür)	/a	Üst	Qjel		303.7 ±0.1
	2		aniy	031	Qasımov		303.7 ±0.1 307.0 ±0.1
			Silve	Orta	Moskva		315.2 ±0.2
			ış komur) Pensilvaniya	Alt	Başgir	4	315.2 ±0.2 323.4 ±0.4
			Missisipi	Üst	Serpuxov		
				Orta	Vize	4	330.3 ±0.4
		<u>ت</u> و	Σ	Alt	Turne	<u> </u>	346.7 ±0.4

\$00°	Elate Men / E.	Sisten Fra	Şöbə / Epoxa	Mərtəbə / Əsr	GSSP	Yaşı (mln. il) 358.86 ±0.19
			Üst	Famen	4	372.15 ±0.46
				Frans	<	372.15 ±0.46 382.31 ±1.36
		/on	Orta	Jivet	1	387.95 ±1.04
		Devon		Eyfel	4	
			Alt	Ems		393.47 ±0.99
				Praqa	<u> </u>	410.62 ±1.95
				Loxkov	<<	413.02 ±1.91
			Prjidol		<u> </u>	419.62 ±1.36
			Ludlov	Ludford	3	422.7 ±1.6 425.0 ±1.5
		<u></u>		Qorst Homer	4	426.7 ±1.5
		Silur	Venlok	Şeynvud	3	430.6 ±1.3 432.9 ±1.2
			Landavaniv	Teliç	<	
			Landoveriy	Aeron	1	438.6 ±1.0 440.5 ±1.0
>	>			Raddan Hirnant	<u> </u>	443.1 ±0.9
Fanerozoy	Paleozoy		Üst	Kati		445.2 ±0.9
Je	ale		USI		_	452.8 ±0.7
Fal	ď	vik	Orta	Sandbi	1	458.2 ±0.7
		Ordovik		Darrivil	<	469.4 ±0.9
		Ō		Dapinq	1	471.3 ±1.4
			Alt	Flo	4	477.1 ±1.2
				Tremadok	1	486.85 ±1.5
				Mərtəbə 10		~ 491.0
			Furonq	Jianqşan	1	~ 494.2
		Kembri		Paibi	1	~ 497.0
			Miaolinq	Quzhanq	1	~ 500.5
				Drum	1	~ 504.5
				Vuliu	1	~ 506.5
			Şöbə 2	Mərtəbə 4		~ 514.5
				Mərtəbə 3		~ 521
			Terrenev	Mərtəbə 2		~ 529.0
				Fortun	4	
						. 550.0 ±0.0

www.gia.az

Bu şkala keçmiş və indiki bütün BSK kollektivinin üzvlərinin birgə əməyinin nəticəsidir. (c) Beynəlxalq Stratiqrafiya Komissiyası (International Commission on Stratigraphy), Dekabr 2024

konsensus kimi təsdiqlənmişdir

qaydalarına uyğundur.

Keçid: http://www.stratigraphy.org/ICSchart/ChronostratChart2024-12.pdf

İstinad üçün: Cohen, K.M., Finney, S.C., Gibbard, P.L. və Fan, J.-X. (2013; yenilənmiş) ICS Beynəlxalq Xronostratiqrafik Cədvəli. Episodes 36: 199-204.